

(א) [נראה ד"ל רפה],
 (ב) [שבוטת מנ: ע"ש],
 (ג) [צ"ק ח"א: ד] [נלקטן
 מנ:], (ד) [על חו: א] [נ"ב
 קלט: א], (ה) [לקמן ו: תמונת
 ג. עמ: צ"ק פח: כ"ב ג.
 קלט: ח] ג' רש"א לרב
 הנה,

הגהות הב"ה

(א) גמ' אמר רבא אמר
 רב יוסף שיש עדים
 שנשפחה: (ב) שם הב' ל'
 כרפאי אמר: (ג) שם זבנה
 אורחה: (ד) תוב' ד"ה
 זבנה וכו' ולא מהדר בינא
 מה מנר:

מוסף רש"י

שומא. שמו צ"ד לבעל
 חזק קרקע הלוה. הדר.
 אם יפרע לו משום
 עד שנה (ועל חו: א).
 האשה שמכרה בבכ"י
 מלוג בחיי בעלה. הק"ן
 (כתובות ג) שאם ימות
 בעלה יזכה בןן ואם
 תמות הוא וירשה בעל
 יפקדו, וכפי מלוג הן
 נכסים שנפלו לה מינת
 תורה או שהנסיכה קרקעות
 שלה ישימו בתוכה, (בכתובות ג)
 ולא קיבל בעל עליו
 אחריות, וחזק פירושיהן
 בתיהם מקנת חכמים תחת
 אביה או שהנסיכה קרקעות
 שקונה, ולכפי מקרי מלוג,
 שמונח ומחזקין בעל שאול
 הפירות מלמדת בעל
 (רשב"ם ב"ב קל"ט). ומהל.
 ובעל יורש אמה וכו'
 מורה (קמ"ט וצ"ג). העל
 מוציא מיד הלוקחות.
 דשויהו כגון לוקח והוא
 לוקח ראשון (כתובות ג)
 (ג) דלע"ג דבעלמא ק"ן
 פירות לאו קקין הגוף
 דמי, בעל בנכסי אשתו
 חלונה רבנן לשיעוריה
 משום אביה והו' לוקח
 ראשון (ב"ק פ"ח) ומיהו
 להכי אהי מבית האשה,
 שאם ימות בעלה בחיה
 יעלה לוקח (רשב"ם ב"ב
 א).

רבינו חננאל

וקשיא לן וכי תקנתא
 לרשיעי עבדינן אלא שמו
 ישבע מלוה ורצאי מלוה
 את הפקדון ונמצאת
 שבוטת הלוה שיצאה
 לבטלה. ואמרי אם איתא
 לדרב הונא כיון שנשבע
 המלוה שאינה ברשותו
 אינו יכול להוציא הפקדון
 שכבר נשבע שיצא
 ברשותו (א) והלה נשבע
 כמה היה שוה ומתני'
 הכי קתני מי נשבע תחלה
 מי שהפקדון אצלו שאם
 ישבע הלוה תחלה חיישנן
 שמו יוציא המלוה
 את המשכון ונמצאת
 שבוטת זו לבטלה. ושאר
 השמועה פשוטה היא.
 והוא דאפקיד כיפי גביה
 חבירה ואמר לא ידענא
 היכא אנתחיהו אמר ר'

(א) נראה דקמי' כלן וכל'
 שפיר ק' דאש' דזב' נשבע
 שאינו נשמוט והנה נשבע
 כמה היה שוה וכו'.

המפקיד פרק שלישי בבא מציעא

איסא לדרב הונא. שהשומר המשלם דמים נשבע שאינה ברשותו
 אמאי חיישנן לשמא יוליף הא אשתבע: **שיש עדים שנשפחה.**
 להשתא לא אשבעיהו שהרי הביא עדים: **טרה ומייסי לה.** מחזר
 ושואל אחר הנכנסים צדימו וימלא הגנז: **וזה נשבע.** הלוה

הוא נשבע **חחילה.** שאינה ברשותו:
רישא דסיפא. הוא מיוצא לרב
 הונא רישא תביעת מלוה סיפא תביעת
 לוה רישא דסיפא דקמני פטור
 בתביעת לוה: **אגילגול שבעה.** דטענה
 שאין זה שבעה עם טענה שיש
 זה שבעה מגלגלין עליו שבעה
 ליצבע על שמהן וגילגול שבעה
 דאורייתא היא בקדושין (דף טו:):
הא במחמינו. הא דקמני פטור
 במחמינו לזה למלוה שאינה ברשותו:
לא קים ליה בגויה. מימר אמר ליה
 לא קים למלוה בגויה דמשכון דלא
 נתן דעתו עליו לדעת דמיו: **מאי שנא**
כו'. דנקט תנא למלמיה כהכי שוה
נאמן על זה זה אינו נאמן על זה:
לוה מקיים צמלוה. מקרא זה תומת
 ישירים תנחם אם לא שאלם נאמן
 וישך הוא לא היו מעשין אותו מן
 השמים שנאמר תומת ישירים תנחם:
כיפי. נומים: **ואיקור.** יתר על
 הדמים שפרע לבעלים: **הוה יסינא.**
כשדן דין זה: ופרקין המפקיד הוה.
וצפרק זה היינו עוסקין: ואמרי ליה
שילם ולא רצה לישבע. קמני מתני'
 דקני כפילה והאי נמי שילם וליקני
 רווחא דאייקור: **דשומא דר.** נכסי
 לוה ששמו צ"ד לבעל חוב מורין אליו
 אם נתן מעות לבעל חוב כי הכא
 דהדר אפרנא למרה: **דשומא צטעוס**
הוה. דסבור היה שאצדו הנומים
 והרי לא אצדו: **דחא הוו כיפי**
מפקדא. שהרי תתמלת השומא
 היו הנומים צידו ולא היה יודע
 דאילו היה יודע שכן לא שמו לו
 הטרקלין אצל שומא צ"ד שמין על
 שאין לו מעות והוא חייב לו הרי הוא
 כמכר גמור ואינה חורט: **אמרינן.**
לבעל חוב שני: לא עדיפא. מבעל
 חוב ראשון שצבת ממנו כשם שהוא

מחזירה ויטול מעותיו משום ועשית
 הישר והטוב אף אתה קבל מעותין
 מבעלים הראשונים משום ועשית
 הישר והטוב: **זבנה אורסה כו'.**
 בעל חוב ששמו לו קרקע ומכרה או
 שנתנה או הוריש: **הני אחרונים**
או לוקח או יורש או מקבל מתנה:
אדעתא דארעא נחום. שיהא קרקע
 שלהם ולא שיקבלו מעות דאילו בעל
 חוב אית ביה משום ועשית הישר
 והטוב דאמרינן לא היה לך עליו אלא
 מעות והרי הן לך אצל אלו קרקע
 קנו: **ואנסביא.** אפילו לא שמאתן
 לבעלה ככתובה להיות נכסי אלו

צדלן שהן קנוין לבעל אלא עיבתן
 הוה. דין לוקח נתנו זו חכמים הלכן לא מיהדר היכא דשמו לה ואינסיבא ומתה וירשה בעלה כדאמרינן זבנה אדעתא דארעא נחום: **ולא מהדרין ליה.** היכא דשמו מינה ואינסיבא ומתה וירשה בעלה וזבנה להחזיר החוב ולטול הקרקע לא מני למימר יורשה אני דלוקח שוייה רבנן ולא כירוש: **האשה שמכרה בנכסי מלוג.** להיות הבעל אוכל פירות בחייה וגוף הקרקע יהיה ללוקח לכשתמות ומתה: **בעל מוציא.** גוף הקרקע והכי מוקי לה צפרק האשה ככתובות (דף ע"א): תקנתא אושא צבוסה של קרקע לאחר מיתה. אלמא כלוקח שוייה רבנן ואל' אני לקמתי ראשון דאי כשאר יורש שוייה רבנן יורש שמכר אציו נכסיו בחייו אין לו יורשה בהן: **צאושא הפקינו.** כשהיתה סנהדרין צאושא שגלתה וישבה שם סנהדרי גדולה כדאמרינן צ"ה (דף נ"א). גזי עשרה מסעות:

לה.

מגו דמשתבע מלוה שאינו ברשותו כו'. (לרבה ולרב יוסף לא פריך אלא לאצוי ורב אשי:

תהא במחמינו. צרישא לא מני לאוקמי הכי משום דהתם לא ירצה להאמינו כיון שע"י כן לא יוכל ליצבע אצל הכא אין כאן שבעה ואע"פ שמפקיד צמנה שמאמינו שבעה שהיה יכול לגלגל עליו אינו חושש:
ואורתביניה שי"ם. ולי"ל דיוקרא דכיפי הוה שצבת דעלמא כמו כפילה ולא דמי לגיזות וולדות דאותו שצב ניכר בגוף הצהמה: **אמרחיה צב"ד.** דלא דמי לאטרמיה לשבעה דקני כפילה לרצא כששילם אחרי כן (צ"ק דף ק"א).
 דהתם משלם צדונו אצל רב נחמן הולך לגבות אפדנו:
זבנה כו'. וא"ת ואמאי לא מהדר (י) מה מנר ראשון לשני כל זכות שצבת לידו וי"ל דהראשון מן הדין נמי אין מחזיר שמכרה היא לא משום ועשית הישר והטוב מהדר ולכן שני לא מהדר:
לוקח הוי. אפי' אי הוה יורש לא מהדר כדאמר זבנה אורסה כו' אלא משום לא מהדרין ליה נקטיה דאי יורש הוה מהדרין ליה שהצן פודה קרקע של אציו ואע"ג דצפרק יש נחלין (צ"ב דף קל"ט): ושם ד"ה התם) מסיק דצבא ליה עבדו ליה או יורש או לוקח הא אמרינן התם צר היכא דאיכא פקידא לאחריני לא בעדי ליה טבא ולכן הכא לא הוה יורש משום פקידא דמלוה ולא מהדר ממנה נפשן דאפי' יורש הוה לא מהדר ודו' יוסי צר חנינא מפרש התם דלקוחות אפסדו אנפשייהו: רצא

כפי גביה חבירה אמר ליה הב לי (י) כיפי אמר ליה לא ידענא היכא אורתבינהו אתא לקמיה דרב נחמן אמר ליה (י) כל לא ידענא פשיעותא היא זיל שלים לא שילם אזל רב נחמן אגביה לאפדניה מיניה לסוף אישתכח כיפי ואיקור אמר רב נחמן יהדרי כיפי למרייהו והדרא אפדנא למרה אמר רבא הוה יתיבנא קמיה דרב נחמן ופרקין המפקיד הוה ואמרי ליה שילם ולא רצה לישבע ולא אהדר לי ושפיר עבד דלא אהדר לי מאי טעמא יהתם לא אמרחיה לבי דינא הכא אמרחיה לבי דינא למימרא דסבר רב נחמן דשומא הדר שאני התם דשומא בטעות הוה דקא הוה כיפי מעיקרא (י) אמרי נהרדעי שומא הדר עד תריסר ירחי שתא ואמר אמימר אנא מנהרדעא אנא וסבירא לי שומא הדר לעולם והלכתא שומא הדר לעולם משום שנאמר (ועשית הישר והטוב) פשיטא שמו ליה לבעל חוב ואזל איהו ושמה לבעל חוב ידיה אמרינן ליה לא עדיף את מגברא דאתית מיניה זבנה (י) אורתא ויהבה במתנה ודאי הני מעיקרא או שמו מינה דאשה ואינסיבא ומתה (י) בעל בנכסי אשתו לוקח הוי לא מיהדר ולא מהדרין ליה (י) דאמר רבי יוסי בר חנינא באושא התקינו להאשה שמכרה בנכסי מלוג בחיי בעלה ומתה הבעל מוציא מיד הלוקחות אגביה

כפי גביה חבירה אמר ליה הב לי (י) כיפי אמר ליה לא ידענא היכא אורתבינהו אתא לקמיה דרב נחמן אמר ליה (י) כל לא ידענא פשיעותא היא זיל שלים לא שילם אזל רב נחמן אגביה לאפדניה מיניה לסוף אישתכח כיפי ואיקור אמר רב נחמן יהדרי כיפי למרייהו והדרא אפדנא למרה אמר רבא הוה יתיבנא קמיה דרב נחמן ופרקין המפקיד הוה ואמרי ליה שילם ולא רצה לישבע ולא אהדר לי ושפיר עבד דלא אהדר לי מאי טעמא יהתם לא אמרחיה לבי דינא הכא אמרחיה לבי דינא למימרא דסבר רב נחמן דשומא הדר שאני התם דשומא בטעות הוה דקא הוה כיפי מעיקרא (י) אמרי נהרדעי שומא הדר עד תריסר ירחי שתא ואמר אמימר אנא מנהרדעא אנא וסבירא לי שומא הדר לעולם והלכתא שומא הדר לעולם משום שנאמר (ועשית הישר והטוב) פשיטא שמו ליה לבעל חוב ואזל איהו ושמה לבעל חוב ידיה אמרינן ליה לא עדיף את מגברא דאתית מיניה זבנה (י) אורתא ויהבה במתנה ודאי הני מעיקרא או שמו מינה דאשה ואינסיבא ומתה (י) בעל בנכסי אשתו לוקח הוי לא מיהדר ולא מהדרין ליה (י) דאמר רבי יוסי בר חנינא באושא התקינו להאשה שמכרה בנכסי מלוג בחיי בעלה ומתה הבעל מוציא מיד הלוקחות אגביה

כפי גביה חבירה אמר ליה הב לי (י) כיפי אמר ליה לא ידענא היכא אורתבינהו אתא לקמיה דרב נחמן אמר ליה (י) כל לא ידענא פשיעותא היא זיל שלים לא שילם אזל רב נחמן אגביה לאפדניה מיניה לסוף אישתכח כיפי ואיקור אמר רב נחמן יהדרי כיפי למרייהו והדרא אפדנא למרה אמר רבא הוה יתיבנא קמיה דרב נחמן ופרקין המפקיד הוה ואמרי ליה שילם ולא רצה לישבע ולא אהדר לי ושפיר עבד דלא אהדר לי מאי טעמא יהתם לא אמרחיה לבי דינא הכא אמרחיה לבי דינא למימרא דסבר רב נחמן דשומא הדר שאני התם דשומא בטעות הוה דקא הוה כיפי מעיקרא (י) אמרי נהרדעי שומא הדר עד תריסר ירחי שתא ואמר אמימר אנא מנהרדעא אנא וסבירא לי שומא הדר לעולם והלכתא שומא הדר לעולם משום שנאמר (ועשית הישר והטוב) פשיטא שמו ליה לבעל חוב ואזל איהו ושמה לבעל חוב ידיה אמרינן ליה לא עדיף את מגברא דאתית מיניה זבנה (י) אורתא ויהבה במתנה ודאי הני מעיקרא או שמו מינה דאשה ואינסיבא ומתה (י) בעל בנכסי אשתו לוקח הוי לא מיהדר ולא מהדרין ליה (י) דאמר רבי יוסי בר חנינא באושא התקינו להאשה שמכרה בנכסי מלוג בחיי בעלה ומתה הבעל מוציא מיד הלוקחות אגביה

כפי גביה חבירה אמר ליה הב לי (י) כיפי אמר ליה לא ידענא היכא אורתבינהו אתא לקמיה דרב נחמן אמר ליה (י) כל לא ידענא פשיעותא היא זיל שלים לא שילם אזל רב נחמן אגביה לאפדניה מיניה לסוף אישתכח כיפי ואיקור אמר רב נחמן יהדרי כיפי למרייהו והדרא אפדנא למרה אמר רבא הוה יתיבנא קמיה דרב נחמן ופרקין המפקיד הוה ואמרי ליה שילם ולא רצה לישבע ולא אהדר לי ושפיר עבד דלא אהדר לי מאי טעמא יהתם לא אמרחיה לבי דינא הכא אמרחיה לבי דינא למימרא דסבר רב נחמן דשומא הדר שאני התם דשומא בטעות הוה דקא הוה כיפי מעיקרא (י) אמרי נהרדעי שומא הדר עד תריסר ירחי שתא ואמר אמימר אנא מנהרדעא אנא וסבירא לי שומא הדר לעולם והלכתא שומא הדר לעולם משום שנאמר (ועשית הישר והטוב) פשיטא שמו ליה לבעל חוב ואזל איהו ושמה לבעל חוב ידיה אמרינן ליה לא עדיף את מגברא דאתית מיניה זבנה (י) אורתא ויהבה במתנה ודאי הני מעיקרא או שמו מינה דאשה ואינסיבא ומתה (י) בעל בנכסי אשתו לוקח הוי לא מיהדר ולא מהדרין ליה (י) דאמר רבי יוסי בר חנינא באושא התקינו להאשה שמכרה בנכסי מלוג בחיי בעלה ומתה הבעל מוציא מיד הלוקחות אגביה

עין משפט
 נר מצוה

יג א ב מיי' פ"ג מהל'
 מלוה ולוה הל' ד קמנ
 עשין ד' טו"ש"ע ח"מ סי'
 עב ספ"י י:
 יד ג ד מיי' שם טו"ש"ע
 שם ספ"י יב:
 טו ה מיי' פ"ד מהל'
 שאלה ופקדון הל' ז
 קמנ עשין פ"ח טו"ש"ע ח"מ
 סי' רלא ספ"י ז:
 טז ו ז מיי' שם פ"ח הל'
 ג קמנ שם טו"מ סי'
 רלא:
 יז ח מיי' פ"ב מהל'
 מלוה הל' טז קמנ
 עשין ד' טו"ש"ע ח"מ סי'
 קב ספ"י ט:
 יח ט י ב מיי' שם הל' ח
 טו"ש"ע שם ספ"י י:
 יט ל מיי' פ"ח מהל' שאלה
 הל' יא טו"ש"ע ח"מ סי'
 שמו ספ"י יז:
 כ מ מיי' פ"ב מהל'
 מלוה הל' יז עשין
 מ"מ קמנ עשין מח
 טו"ש"ע ח"מ סי' כ ספ"י
 ט:

תורה אור השלם

- 1 תמנת וקריים תתנם וסלף בוגדים ישרים:
- 2 ועשית דקישן ונתנוב בעיני יי' למען ישוב לך ויבאת וירשית את הארץ הטובה אשר נשבע יי' לאבותיך: דברים יח ו י

רבינו חננאל (המשך)

נחמן כל לא ידענא פשיעותא היא חייבה לשלומי לא שילם יוד רב נחמן לנכסיו ושם לאפדני ויהבה לבעל הפקדון בדמי דנתנו כיפי דפשע בהו. פי' אפדנא חצרי. לסוף אישתכח כיפי ואוקירו בדמייהו. מריה דכיפי אמר הב לי כיפא וטול אפדנא והלה אמר לא כי אלא מעדינא דשקלית לאפדני זבנא אנא בכיפי וברשותי אוקירו ודו' ר' נחמן כיון דהא שומא דשמו ליה לאפדנא שומא בטעות הואי דהא הוו כיפי ולא אבדו וקמינן לן פקדון כל היכא דאיתיה ברשותיה דמריה קאי לאו שומא הוא והדר אפדנא למריה והדרי כיפי למרייהו. ואסיק שומא הדרא לעולם משום שנאמר ועשית הישר והטוב והני מילי אם לא מכרה אבל אם מכרה לאחר או נתנה במתנה או הורשה לא הדרא. וכן אם שמו ב"ד שדה לאשה במלוה שהיא נושה לאחרים וניסת והכניסה שדה זו לבעלים או שמו שדה אשה לנושה שלה וניסת לא מהדרין ליה לבעל ולא מהדרין מינה דבעל דכובני דמי וקיימא לן בעל בנכסי אשתו לוקח הוי לא מהדר ולא מהדרין ליה דאמר ר' יוסי בר' חנינא באושא התקינו האשה שמכרה נכסי מלוג בחיי בעלה ומתה הבעל מוציא מיד הלוקחות.

אגביה

ב א מיי פכ"ב מהל' מלוה ולה ה' י' סמג עשין ד' טו"ט"ע ח"מ ק"י קג פט"ו י' כ"א ב מיי שם ה' י' סמג שם טו"ח"מ ק"י קג ו'טו"ט"ע ח"מ ק"י כ"א ג מיי פ"ח מהל' שכירות ה' ו' סמג עשין פ' טו"ט"ע ח"מ ק"י שו פט"ו ה' :

הגהות הב"ח
(א) תוס' ד"ה אגרה ק' וד"ה אגרה פ"ה ט"ז:

רבא אמר מבי שלמו ימי אברותא. וא"ת שלמי הנושא (כתובות דף קד: ועס ד"ה ה"ג) דאמר רבא אחוי אדרכתך והתם רבא גרסינן מדאמר והא מר הוא דאמר אחריות טעות סופר הוא והיינו רבא דפסיק כן לעיל בפ"ק אדרכתך דאי שפיר כתיבא הוא גבי מיומא לאכרזתא ואית דגרסי בשמעתינן רבא אמר מבי טמא אדרכתא לדידי וכתב הכי רבא ולפי זה אתי טפי בפשיטות היא דהנושא והקדים רבא לאזיי ורבה משום לאדרכתא קודם לאכרזתא ודברי אציי דאמר עדיו בחתומיו זכין לו מיוסב טפי לגנות צמר דברי רבא מקודם:

תחזור פרה לבעלים הראשונים. אין לפרש משום דא"ל משכיר לשוכר גנך דהשואל שילם דמיה דצ"פ השואל (לקמן דף טו: ועס) צעי רמי בר חמא בעל זנכסי אשתו שוכר הוא או שואל הוא היכא דאגרה פרה מעלמא ואינסיבא אליבא דרבנן ודאי בעלה פטור משום דאשתו עמו זמלאכתו והיא שאלה צבעים (ואשה חייבת קדין שוכר) כי תבעי לך אליבא דר' יוסי שואל הוא להתחייב לצעלים הראשונים זממה כדרכה או שוכר הוא ופטור והשתא תסם כיון דלרבנן הבעל פטור מן האשה משום דהוי שאלה צבעים לא יתחייב נמי לר' יוסי לצעלים הראשונים אלא טעמא דרבי יוסי הוא משום דסבר דשוכר לא קני אלא צבעוה ומשכיר יאמר לו דל אנת ודל צבעתך ומשתעינא דינא צדדי שאלה שואל ואפילו אס יש עדים שמתה כדרכה דאין השוכר לרין לישבע מ"מ לא קני לה אלא צבעאת עדים ויאמר לו אני פוטק מהצאת עדים ורבנן סברי דשוכר קני לה זממה ופליגי בדברי המקשה והמתרן שבגמ' ונראה אס המשכיר עלמו היה שם צבעת שמתה ציד שואל שר' יוסי יודה לדברי רבנן דהתם ודאי קני לה זממה גרידא דהשתא אין השוכר לרין לעשות כלום:

אגרה ק' יום ושי"ח צ' יום. השתא אס מתה חייב שתי פרות לשוכר שתהא שלו ואחת שיעשה בה מלאכה י' ימים ויחזירנה למשכיר אצל אי שיילה

ק' יום לא יתחייב לו רק אחת של שאלה:

אגרה פ' יום. ה"מ למימר אגרה ז' יום אלא לפי שצאלה הוצרך לפחות פוחת גס צשכירות ועי"ל דאי אגרה ז' יום דהיינו כל ימי השאלה הוא כאלו נתן לו מעות לצטל השאלה כיון שאינה חוזרת לו לאחר השכירות להשלים ימי השאלה ואי הדר שיילה ו' ע' יום לא יתחייב רק אחת דשאלה ודשכירות ו' ק' יום וכן י"ל צרישא דאי שיילה ק' יום צימי השכירות כאלו ציקש שיתצטל השכירות ולא יתחייב כלום ומתני' דהשוכר הוא צעלים דשואל לרבנן אי מיידי שלא שאל כל ימי השכירות אתי שפיר דלאחר ימי השאלה תחזור לשוכר ואפילו אס השאלה כל ימי השכירות מ"מ כיון שהיא צאחריות השוכר מגניבה ואצידה ופשעה אס היה עם השואל זמלאכתו דאז השואל פטור והשוכר חייב מקרי צעלים אצל הכא אי שיילה ק' יום השוכר פטור מכל דבר: שוכר

פרה הואי כו'. ולענין תשלומין נמי לשלם ליה פרה אחת ותעמוד לעשות בה עשרים יום: מי איסא לפרה צעינא דינמא הכי. אילו היתה קיימת היה פטור לגמרי אלא שיעשה בה עשרים יום עכשיו שמתה צא עליו צתורת תשלומין שואל לשוכר על שתי תציעות: מר צר רב אשי ס"ל כאתקפתא דרב אחא מדפתי: שום שאלה אחת היא. דכיון דחדא פרה הואי אלא שמתה שוכר שהשאל הוא צא עליו שני שאלות פרה אחת אינן אלא אחת: פעמים ששניהם צחטתא. אמתניתין קאי. השוכר והשואל נשבעו לשקר ולא כפרו ממון והרי הן בצבעות צטיו וקרנן שלו חטאת כדכתיב צויקרא או נפש כי תשבע וגו' א' :

אגביה איהו בחובו פליגי בה רב אחא ורבינא חד אמר הדרה וחד אמר א"ל הדרה מאן דאמר לא הדרה סבר האי זביני מעליא היא דהא מדעתא דנפשיה אגביה ומאן דאמר הדרה סבר לא זביני מעליא הוא והאי דאגביה מדעתיה ולא אתא לדינא מחמת כיסופא הוא דאגביה ומאימת אכיל פירי רבה אמר מבי מטיא אדרכתא לדידי ו' אביי אמר עדיו בחתומיו זכין לו רבא אמר ימכי שלימו ימי אברותא: **בתנאי** השוכר פרה מחבירו והשאלה לאחר ומתה כדרכה ישבע השוכר שמתה כדרכה ו' והשואל ישלם לשוכר א"ר יוסי יביצד הלה עושה סחורה בפרתו של חבירו אלא תחזור פרה לבעלים: **גב' א"ל** רב אידי בר אבין לאביי מכדי שוכר במאי קני להאי פרה בשבועה ונימא ליה משכיר לשוכר דל אנת ודל שבועתך ואנא משתעינא דינא בהדי שואל א"ל מי סברת שוכר בשבועה הוא דקא קני לה משעת מיתה הוא דקני ושבועה כדי להפיים דעתו של בעל הבית א"ר זירא פעמים שהבעלים משלמין כמה פרות לשוכר היכי דמי אגרה מיניה מאה יומי והדר שיילה מיניה תשעיין יומי הדר אגרה מיניה תמנן יומי והדר שיילה מיניה שבעיין יומי ומתה בתוך ימי שאלתה דאכל שאלה ושאלה מיחייב חדא פרה א"ל רב אחא מדיפתי לרבינא מכדי חדא פרה היא עיילה ואפקה אפקה משכירות ועיילה לשאלה אפקה משאלה ועיילה לשכירות א"ל ומי איתא לפרה בעינא דינמא ליה הכי מר בר רב אשי אמר אין לו עליהן אלא שתי פרות חדא דשאלה וחדא דשכירות שום שאלה אחת היא ושום שכירות אחת היא דשאלה קני לגמרי דשכירות עבד בה ימי שכירותיה ומיהדר ליה למרה אמר ר' ירמיה פעמים ששניהם בחטאת

פעמים יום שהיא שאלה צידך ממני ואשתעבד בה שמונים יום וטול שכרך וכן עשה הרי היא צחוקת שאלתו על שמעון כאלו השכירה לאחר שהרי נוטל שכרו וכל הגאה שלו ואס היתה מתה אצל ראוון היה ראוון פטור בצבעוה ושמעון משלם לו פרה אחת ששאל ממנו והוא חייב צאונסיס ופרה אחרת לעשות אצלו עשרה ימים להשלים המאה חזר שמעון ושאלה ממנו שבעים יום מן השמונים ששכרה ממנו על מנת שיחזירנה לו ויעשה בה עשרה ימים להשלים השמונים של שכירות השני ואס היתה מתה בתוך שבעים יום הללו הרי יש כאלן דין השני קדין הראשון וישבע ראוון שמתה כדרכה ושמעון השואל משלם לו ד' פרות שתיס נחלטות לו צצביל שתי פרות שאלות שהשאלו ראוון וצפעס זה כאלו מתו שתיסן שהרי אין פרתו צעין שהשאלו צראשון דינמא הרי החזיר לו פרתו וזו שהוא משלם לו עכשיו צתורת תשלומין צאה לידו והרי יש לו עליו שתי תציעות על שתי שאלות ושתי תציעות על שתי שכירות לעשות אצלו עשרים יום: **מכדי** חדא צמקום הראשונה תחת שתי שאליות ותהא שלו ואחת ימסור לו פרה אחת וימכרנה שוכר שאלה לפרה צעינא דינמא הכי. אילו היתה קיימת היה פטור לגמרי אלא שיעשה בה עשרים יום עכשיו שמתה צא עליו צתורת תשלומין שואל לשוכר על שתי תציעות: מר צר רב אשי ס"ל כאתקפתא דרב אחא מדפתי: שום שאלה אחת היא. דכיון דחדא פרה הואי אלא שמתה שוכר שהשאל הוא צא עליו שני שאלות פרה אחת אינן אלא אחת: פעמים ששניהם צחטתא. אמתניתין קאי. השוכר והשואל נשבעו לשקר ולא כפרו ממון והרי הן בצבעות צטיו וקרנן שלו חטאת כדכתיב צויקרא או נפש כי תשבע וגו' א' :

אגביה איהו בחובו פליגי בה רב אחא ורבינא חד אמר הדרה וחד אמר א"ל הדרה מאן דאמר לא הדרה סבר האי זביני מעליא היא דהא מדעתא דנפשיה אגביה ומאן דאמר הדרה סבר לא זביני מעליא הוא והאי דאגביה מדעתיה ולא אתא לדינא מחמת כיסופא הוא דאגביה ומאימת אכיל פירי רבה אמר מבי מטיא אדרכתא לדידי ו' אביי אמר עדיו בחתומיו זכין לו רבא אמר ימכי שלימו ימי אברותא: **בתנאי** השוכר פרה מחבירו והשאלה לאחר ומתה כדרכה ישבע השוכר שמתה כדרכה ו' והשואל ישלם לשוכר א"ר יוסי יביצד הלה עושה סחורה בפרתו של חבירו אלא תחזור פרה לבעלים: **גב' א"ל** רב אידי בר אבין לאביי מכדי שוכר במאי קני להאי פרה בשבועה ונימא ליה משכיר לשוכר דל אנת ודל שבועתך ואנא משתעינא דינא בהדי שואל א"ל מי סברת שוכר בשבועה הוא דקא קני לה משעת מיתה הוא דקני ושבועה כדי להפיים דעתו של בעל הבית א"ר זירא פעמים שהבעלים משלמין כמה פרות לשוכר היכי דמי אגרה מיניה מאה יומי והדר שיילה מיניה תשעיין יומי הדר אגרה מיניה תמנן יומי והדר שיילה מיניה שבעיין יומי ומתה בתוך ימי שאלתה דאכל שאלה ושאלה מיחייב חדא פרה א"ל רב אחא מדיפתי לרבינא מכדי חדא פרה היא עיילה ואפקה אפקה משכירות ועיילה לשאלה אפקה משאלה ועיילה לשכירות א"ל ומי איתא לפרה בעינא דינמא ליה הכי מר בר רב אשי אמר אין לו עליהן אלא שתי פרות חדא דשאלה וחדא דשכירות שום שאלה אחת היא ושום שכירות אחת היא דשאלה קני לגמרי דשכירות עבד בה ימי שכירותיה ומיהדר ליה למרה אמר ר' ירמיה פעמים ששניהם בחטאת

פעמים יום שהיא שאלה צידך ממני ואשתעבד בה שמונים יום וטול שכרך וכן עשה הרי היא צחוקת שאלתו על שמעון כאלו השכירה לאחר שהרי נוטל שכרו וכל הגאה שלו ואס היתה מתה אצל ראוון היה ראוון פטור בצבעוה ושמעון משלם לו פרה אחת ששאל ממנו והוא חייב צאונסיס ופרה אחרת לעשות אצלו עשרה ימים להשלים המאה חזר שמעון ושאלה ממנו שבעים יום מן השמונים ששכרה ממנו על מנת שיחזירנה לו ויעשה בה עשרה ימים להשלים השמונים של שכירות השני ואס היתה מתה בתוך שבעים יום הללו הרי יש כאלן דין השני קדין הראשון וישבע ראוון שמתה כדרכה ושמעון השואל משלם לו ד' פרות שתיס נחלטות לו צצביל שתי פרות שאלות שהשאלו ראוון וצפעס זה כאלו מתו שתיסן שהרי אין פרתו צעין שהשאלו צראשון דינמא הרי החזיר לו פרתו וזו שהוא משלם לו עכשיו צתורת תשלומין צאה לידו והרי יש לו עליו שתי תציעות על שתי שאליות ושתי תציעות על שתי שכירות לעשות אצלו עשרים יום: **מכדי** חדא צמקום הראשונה תחת שתי שאליות ותהא שלו ואחת ימסור לו פרה אחת וימכרנה שוכר שאלה לפרה צעינא דינמא הכי. אילו היתה קיימת היה פטור לגמרי אלא שיעשה בה עשרים יום עכשיו שמתה צא עליו צתורת תשלומין שואל לשוכר על שתי תציעות: מר צר רב אשי ס"ל כאתקפתא דרב אחא מדפתי: שום שאלה אחת היא. דכיון דחדא פרה הואי אלא שמתה שוכר שהשאל הוא צא עליו שני שאלות פרה אחת אינן אלא אחת: פעמים ששניהם צחטתא. אמתניתין קאי. השוכר והשואל נשבעו לשקר ולא כפרו ממון והרי הן בצבעות צטיו וקרנן שלו חטאת כדכתיב צויקרא או נפש כי תשבע וגו' א' :

פעמים יום שהיא שאלה צידך ממני ואשתעבד בה שמונים יום וטול שכרך וכן עשה הרי היא צחוקת שאלתו על שמעון כאלו השכירה לאחר שהרי נוטל שכרו וכל הגאה שלו ואס היתה מתה אצל ראוון היה ראוון פטור בצבעוה ושמעון משלם לו פרה אחת ששאל ממנו והוא חייב צאונסיס ופרה אחרת לעשות אצלו עשרה ימים להשלים המאה חזר שמעון ושאלה ממנו שבעים יום מן השמונים ששכרה ממנו על מנת שיחזירנה לו ויעשה בה עשרה ימים להשלים השמונים של שכירות השני ואס היתה מתה בתוך שבעים יום הללו הרי יש כאלן דין השני קדין הראשון וישבע ראוון שמתה כדרכה ושמעון השואל משלם לו ד' פרות שתיס נחלטות לו צצביל שתי פרות שאלות שהשאלו ראוון וצפעס זה כאלו מתו שתיסן שהרי אין פרתו צעין שהשאלו צראשון דינמא הרי החזיר לו פרתו וזו שהוא משלם לו עכשיו צתורת תשלומין צאה לידו והרי יש לו עליו שתי תציעות על שתי שאליות ושתי תציעות על שתי שכירות לעשות אצלו עשרים יום: **מכדי** חדא צמקום הראשונה תחת שתי שאליות ותהא שלו ואחת ימסור לו פרה אחת וימכרנה שוכר שאלה לפרה צעינא דינמא הכי. אילו היתה קיימת היה פטור לגמרי אלא שיעשה בה עשרים יום עכשיו שמתה צא עליו צתורת תשלומין שואל לשוכר על שתי תציעות: מר צר רב אשי ס"ל כאתקפתא דרב אחא מדפתי: שום שאלה אחת היא. דכיון דחדא פרה הואי אלא שמתה שוכר שהשאל הוא צא עליו שני שאלות פרה אחת אינן אלא אחת: פעמים ששניהם צחטתא. אמתניתין קאי. השוכר והשואל נשבעו לשקר ולא כפרו ממון והרי הן בצבעות צטיו וקרנן שלו חטאת כדכתיב צויקרא או נפש כי תשבע וגו' א' :

פעמים יום שהיא שאלה צידך ממני ואשתעבד בה שמונים יום וטול שכרך וכן עשה הרי היא צחוקת שאלתו על שמעון כאלו השכירה לאחר שהרי נוטל שכרו וכל הגאה שלו ואס היתה מתה אצל ראוון היה ראוון פטור בצבעוה ושמעון משלם לו פרה אחת ששאל ממנו והוא חייב צאונסיס ופרה אחרת לעשות אצלו עשרה ימים להשלים המאה חזר שמעון ושאלה ממנו שבעים יום מן השמונים ששכרה ממנו על מנת שיחזירנה לו ויעשה בה עשרה ימים להשלים השמונים של שכירות השני ואס היתה מתה בתוך שבעים יום הללו הרי יש כאלן דין השני קדין הראשון וישבע ראוון שמתה כדרכה ושמעון השואל משלם לו ד' פרות שתיס נחלטות לו צצביל שתי פרות שאלות שהשאלו ראוון וצפעס זה כאלו מתו שתיסן שהרי אין פרתו צעין שהשאלו צראשון דינמא הרי החזיר לו פרתו וזו שהוא משלם לו עכשיו צתורת תשלומין צאה לידו והרי יש לו עליו שתי תציעות על שתי שאליות ושתי תציעות על שתי שכירות לעשות אצלו עשרים יום: **מכדי** חדא צמקום הראשונה תחת שתי שאליות ותהא שלו ואחת ימסור לו פרה אחת וימכרנה שוכר שאלה לפרה צעינא דינמא הכי. אילו היתה קיימת היה פטור לגמרי אלא שיעשה בה עשרים יום עכשיו שמתה צא עליו צתורת תשלומין שואל לשוכר על שתי תציעות: מר צר רב אשי ס"ל כאתקפתא דרב אחא מדפתי: שום שאלה אחת היא. דכיון דחדא פרה הואי אלא שמתה שוכר שהשאל הוא צא עליו שני שאלות פרה אחת אינן אלא אחת: פעמים ששניהם צחטתא. אמתניתין קאי. השוכר והשואל נשבעו לשקר ולא כפרו ממון והרי הן בצבעות צטיו וקרנן שלו חטאת כדכתיב צויקרא או נפש כי תשבע וגו' א' :

אגביה איהו בחובו פליגי בה רב אחא ורבינא חד אמר הדרה וחד אמר א"ל הדרה מאן דאמר לא הדרה סבר האי זביני מעליא היא דהא מדעתא דנפשיה אגביה ומאן דאמר הדרה סבר לא זביני מעליא הוא והאי דאגביה מדעתיה ולא אתא לדינא מחמת כיסופא הוא דאגביה ומאימת אכיל פירי רבה אמר מבי מטיא אדרכתא לדידי ו' אביי אמר עדיו בחתומיו זכין לו רבא אמר ימכי שלימו ימי אברותא: **בתנאי** השוכר פרה מחבירו והשאלה לאחר ומתה כדרכה ישבע השוכר שמתה כדרכה ו' והשואל ישלם לשוכר א"ר יוסי יביצד הלה עושה סחורה בפרתו של חבירו אלא תחזור פרה לבעלים: **גב' א"ל** רב אידי בר אבין לאביי מכדי שוכר במאי קני להאי פרה בשבועה ונימא ליה משכיר לשוכר דל אנת ודל שבועתך ואנא משתעינא דינא בהדי שואל א"ל מי סברת שוכר בשבועה הוא דקא קני לה משעת מיתה הוא דקני ושבועה כדי להפיים דעתו של בעל הבית א"ר זירא פעמים שהבעלים משלמין כמה פרות לשוכר היכי דמי אגרה מיניה מאה יומי והדר שיילה מיניה תשעיין יומי הדר אגרה מיניה תמנן יומי והדר שיילה מיניה שבעיין יומי ומתה בתוך ימי שאלתה דאכל שאלה ושאלה מיחייב חדא פרה א"ל רב אחא מדיפתי לרבינא מכדי חדא פרה היא עיילה ואפקה אפקה משכירות ועיילה לשאלה אפקה משאלה ועיילה לשכירות א"ל ומי איתא לפרה בעינא דינמא ליה הכי מר בר רב אשי אמר אין לו עליהן אלא שתי פרות חדא דשאלה וחדא דשכירות שום שאלה אחת היא ושום שכירות אחת היא דשאלה קני לגמרי דשכירות עבד בה ימי שכירותיה ומיהדר ליה למרה אמר ר' ירמיה פעמים ששניהם בחטאת

פעמים יום שהיא שאלה צידך ממני ואשתעבד בה שמונים יום וטול שכרך וכן עשה הרי היא צחוקת שאלתו על שמעון כאלו השכירה לאחר שהרי נוטל שכרו וכל הגאה שלו ואס היתה מתה אצל ראוון היה ראוון פטור בצבעוה ושמעון משלם לו פרה אחת ששאל ממנו והוא חייב צאונסיס ופרה אחרת לעשות אצלו עשרה ימים להשלים המאה חזר שמעון ושאלה ממנו שבעים יום מן השמונים ששכרה ממנו על מנת שיחזירנה לו ויעשה בה עשרה ימים להשלים השמונים של שכירות השני ואס היתה מתה בתוך שבעים יום הללו הרי יש כאלן דין השני קדין הראשון וישבע ראוון שמתה כדרכה ושמעון השואל משלם לו ד' פרות שתיס נחלטות לו צצביל שתי פרות שאלות שהשאלו ראוון וצפעס זה כאלו מתו שתיסן שהרי אין פרתו צעין שהשאלו צראשון דינמא הרי החזיר לו פרתו וזו שהוא משלם לו עכשיו צתורת תשלומין צאה לידו והרי יש לו עליו שתי תציעות על שתי שאליות ושתי תציעות על שתי שכירות לעשות אצלו עשרים יום: **מכדי** חדא צמקום הראשונה תחת שתי שאליות ותהא שלו ואחת ימסור לו פרה אחת וימכרנה שוכר שאלה לפרה צעינא דינמא הכי. אילו היתה קיימת היה פטור לגמרי אלא שיעשה בה עשרים יום עכשיו שמתה צא עליו צתורת תשלומין שואל לשוכר על שתי תציעות: מר צר רב אשי ס"ל כאתקפתא דרב אחא מדפתי: שום שאלה אחת היא. דכיון דחדא פרה הואי אלא שמתה שוכר שהשאל הוא צא עליו שני שאלות פרה אחת אינן אלא אחת: פעמים ששניהם צחטתא. אמתניתין קאי. השוכר והשואל נשבעו לשקר ולא כפרו ממון והרי הן בצבעות צטיו וקרנן שלו חטאת כדכתיב צויקרא או נפש כי תשבע וגו' א' :

פעמים יום שהיא שאלה צידך ממני ואשתעבד בה שמונים יום וטול שכרך וכן עשה הרי היא צחוקת שאלתו על שמעון כאלו השכירה לאחר שהרי נוטל שכרו וכל הגאה שלו ואס היתה מתה אצל ראוון היה ראוון פטור בצבעוה ושמעון משלם לו פרה אחת ששאל ממנו והוא חייב צאונסיס ופרה אחרת לעשות אצלו עשרה ימים להשלים המאה חזר שמעון ושאלה ממנו שבעים יום מן השמונים ששכרה ממנו על מנת שיחזירנה לו ויעשה בה עשרה ימים להשלים השמונים של שכירות השני ואס היתה מתה בתוך שבעים יום הללו הרי יש כאלן דין השני קדין הראשון וישבע ראוון שמתה כדרכה ושמעון השואל משלם לו ד' פרות שתיס נחלטות לו צצביל שתי פרות שאלות שהשאלו ראוון וצפעס זה כאלו מתו שתיסן שהרי אין פרתו צעין שהשאלו צראשון דינמא הרי החזיר לו פרתו וזו שהוא משלם לו עכשיו צתורת תשלומין צאה לידו והרי יש לו עליו שתי תציעות על שתי שאליות ושתי תציעות על שתי שכירות לעשות אצלו עשרים יום: **מכדי** חדא צמקום הראשונה תחת שתי שאליות ותהא שלו ואחת ימסור לו פרה אחת וימכרנה שוכר שאלה לפרה צעינא דינמא הכי. אילו היתה קיימת היה פטור לגמרי אלא שיעשה בה עשרים יום עכשיו שמתה צא עליו צתורת תשלומין שואל לשוכר על שתי תציעות: מר צר רב אשי ס"ל כאתקפתא דרב אחא מדפתי: שום שאלה אחת היא. דכיון דחדא פרה הואי אלא שמתה שוכר שהשאל הוא צא עליו שני שאלות פרה אחת אינן אלא אחת: פעמים ששניהם צחטתא. אמתניתין קאי. השוכר והשואל נשבעו לשקר ולא כפרו ממון והרי הן בצבעות צטיו וקרנן שלו חטאת כדכתיב צויקרא או נפש כי תשבע וגו' א' :

פעמים יום שהיא שאלה צידך ממני ואשתעבד בה שמונים יום וטול שכרך וכן עשה הרי היא צחוקת שאלתו על שמעון כאלו השכירה לאחר שהרי נוטל שכרו וכל הגאה שלו ואס היתה מתה אצל ראוון היה ראוון פטור בצבעוה ושמעון משלם לו פרה אחת ששאל ממנו והוא חייב צאונסיס ופרה אחרת לעשות אצלו עשרה ימים להשלים המאה חזר שמעון ושאלה ממנו שבעים יום מן השמונים ששכרה ממנו על מנת שיחזירנה לו ויעשה בה עשרה ימים להשלים השמונים של שכירות השני ואס היתה מתה בתוך שבעים יום הללו הרי יש כאלן דין השני קדין הראשון וישבע ראוון שמתה כדרכה ושמעון השואל משלם לו ד' פרות שתיס נחלטות לו צצביל שתי פרות שאלות שהשאלו ראוון וצפעס זה כאלו מתו שתיסן שהרי אין פרתו צעין שהשאלו צראשון דינמא הרי החזיר לו פרתו וזו שהוא משלם לו עכשיו צתורת תשלומין צאה לידו והרי יש לו עליו שתי תציעות על שתי שאליות ושתי תציעות על שתי שכירות לעשות אצלו עשרים יום: **מכדי** חדא צמקום הראשונה תחת שתי שאליות ותהא שלו ואחת ימסור לו פרה אחת וימכרנה שוכר שאלה לפרה צעינא דינמא הכי. אילו היתה קיימת היה פטור לגמרי אלא שיעשה בה עשרים יום עכשיו שמתה צא עליו צתורת תשלומין שואל לשוכר על שתי תציעות: מר צר רב אשי ס"ל כאתקפתא דרב אחא מדפתי: שום שאלה אחת היא. דכיון דחדא פרה הואי אלא שמתה שוכר שהשאל הוא צא עליו שני שאלות פרה אחת אינן אלא אחת: פעמים ששניהם צחטתא. אמתניתין קאי. השוכר והשואל נשבעו לשקר ולא כפרו ממון והרי הן בצבעות צטיו וקרנן שלו חטאת כדכתיב צויקרא או נפש כי תשבע וגו' א' :

שניהם

א) לעיל יג. ו'טו"ט"ג, ב) לקמן יז: א) ז"ל ג) צ"ק ק"י: ד) ו' ו'קאל ה) ע' רש"י, ו) ז"ל פ. רש"י, ז) ז"ל כ. רש"י.

רבינו חננאל

אגביה הלוה מדעתו ומכרה למלוה פליגי בה רב אחא ורבינא וקיימא לן הלכה כדברי המיקל הלכך לא מיהדר. זה ששמוה לו מאימת אכיל הפירות ו' רבא אמר מבי מטיא אדרכתא לדידי. סדר הדין מוציא מלוה שטרו בב"ד ומקיימו ומחייבין הלוה לפירוי לא פרי קורעין שטר חוב וכתובין למלוה אדרכתא על נכסי הלוה ומכריזין ואחרי ההכרה שמין נכסי הלוה ומחליטין למלוה לא מצא נכסין בני חורין כותבין לו טירפא ואחרי שטרף קורעין הטרפא וכותבין לו אדרכתא על הנכסין הללו ואחרי כך קורעין האדרכתא וכותבין לו שומא על שדה זו ומחליטין אותה למלוה. אביי אמר בחתימת העדים על האדרכת' מיד זכה המלוה בשדה. רבא אמר מבי שלמו (אדרכתא) [אדרכתא] וקיי"ל כרבא: **בתנאי** השוכר פרה והשאלה לאחר ומתה כדרכה ישבע השוכר שמתה כדרכה והשואל משלם לשוכר. אוקמה ו' אמר (קט"ו דף יז) בשנתנו לו הבעלים רשות כגון שאמרו לו לידענו כלומי אם רוצין להשאלה לו הרשות בידך. נכשיו אם ראה אותה השוכר שמתה ברשות השואל כדרכה ישבע ויפטר. וישלם השואל לשוכר. אמר ו' זירא פעמים שמשלמים הבעלים כמה פרות לשוכר כר' ורבריי פשוטין הן. אמר ר' ירמיה פעמים שהשוכר והשואל שניהן בחטאת פעמים ששניהן באשם. פעמים שהשוכר בחטאת והשואל באשם. פעמים שהשואל בחטאת והשוכר באשם. תפשיה האי חבורה ועל השבייה ועל המתה ומשלמין הגניבה והאבירה וכבר פירשנום. שניהן בחטאת ו' כגון שמתה מחמת מלאכה דתרייהו פטורין מלשלם וכחשו ונשבעו שגאנסה אין אחד מהן נהנה לפיכך שניהן בחטאת.

א) נראה לז"ל רבא ועי' תוס' ד"ה רבא. ב) לפיכך נגמ' הגי' כגון שמתה כדרכה ואמרו לחמסה וכו' ואולי דכתיב ה' י' ג' אחרת נגמ' ו"ע.